

Cena egzemplarza zł 3
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

Prenumerata miesięczna 60 zł
+ 10 zł za doręczenie zamiejsc.
+ 5 zł za doręczenie miejscowe

KURIER POLSKI

Rok II | Telefony Centrali w Bydgoszczy 32-41 i 33-42 (czynne całą dobę) | Piątek, dnia 7 czerwca 1946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” | Nr 152
Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07. Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135 PKO „I.K.P.” Nr VI-140
Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12. Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Min. Bevin o polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii

Porozumienie między Zachodem i Wschodem gwarancją bezpieczeństwa

LONDYN (FA). Min. spraw zagr. Bevin wygłosił w Izbie Gmin w ramach debaty nad brytyjską polityką zagraniczną przemówienie, w którym naświetlił zasadnicze cele brytyjskiej polityki zagranicznej oraz omówił zagadnienie utrwalenia pokoju.

Sprawa ugruntowania pokoju w świecie jest dziś o wiele trudniejsza — mówił Bevin — i bardziej skomplikowana, aniżeli po pierwszej wojnie.

Min. Bevin oświadczył, że zasadniczym celem polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii jest zapewnienie skutecznego działania ONZ. Wszystkie zagadnienia międzynarodowe powinny być traktowane w związku z tą nową organizacją, która czerpie swe siły z woli narodów. Bevin powiedział, że utrwalenie pokoju jest trudniejsze obecnie, niż po pierwszej wojnie światowej. Oświadczył on, że

Kolejarze chińscy grożą strajkiem

NANKING (PAP-ms). Kolejarze chińscy zażądali podwyżki płac o 8%. Na razie powstrzymali się od strajku, obawiając się, że przyczyni się to do zmniejszenia dostaw ze Zw. Radzieckiego do Chin.

Obniżka cen w Jugosławii

BELGRAD (FA). Rząd jugosłowiański wydał zarządzenia odnośnie obniżki cen artykułów pierwszej potrzeby. Przede wszystkim obniżą ulegnie cena chleba, węgla i energii elektrycznej.

Sensacyjne zeznania Jodla Niemcy załamałyby się we wrześniu 1939 r.

Gdyby już wówczas nastąpił atak ze strony Anglii i Francji

NORYMBERGA (FA). Jodl oświadczył w dalszym ciągu swoich zeznań, że przygotowania do wojny z Polską odbywały się rzekomo tak dalece bez jego wiedzy, iż w okresie tych przygotowań planował wycieczkę na morze Śródziemne. O zamiarze zaatakowania Polski miał jakoby usłyszeć po raz pierwszy w dniu 19 maja 1939 r. na zebraniu generalicji u Hitlera.

Niemcy byłyby się jednak załamały już w wrześniu 1939 r., gdyby już wówczas nastąpił atak ze strony Anglii i Francji. Niemcy posiadały tylko 75 dywizji i to w większości ludzi jeszcze nie wyszkolonych. Zapasy żywności zaś wystarczyłyby zaledwie na 15 dni.

Mówiąc o wojnie ze Zw. Radzieckim, Jodl ujawnił m. in. ciekawy szczegół, że Hitler w swej zaręczynowości przewidywał możliwość kapitulacji Leningradu i Moskwy i wydał rozkaz, by takiej kapitulacji nie przyjmować, lecz bombardować oba miasta, dopóki ludność nie ucieknie. Z kolei Jodl starał się wzmocnić sąd, że bardzo szanował prawo międzynarodowe. Twierdził on, że jakkolwiek stało się jasne po rozstrzelaniu zbieg-

Teheran - stolica intryg i sensacji politycznych

Włochy za republiką

60 proc. ludności wypowiedziało się za zniesieniem monarchii

RZYM (FA). Podział mandatów w nowym parlamencie włoskim będzie następujący: chrześcijańscy demokraci 200 mandatów, socjaliści 120, komuniści 110, a wszystkie inne ugrupowania polityczne 107.

O ile można się już zorientować, naród włoski w odbytym plebiscycie odrzucił monarchię, wypowiadając się za republiką. Za republiką padło około 60 proc. głosów.

RZYM (FA). Wedle ostatnich obliczeń chrześcijańscy demokraci otrzymali 7.600.000 głosów, socjaliści 5.000.000, komuniści 4.150.000, liberalowie narodowi 1.390.000, partia szarego człowieka 1.100.000 i prawicowa partia republikańska 955.000 głosów.

Podział mandatów we Francji

Rokowania w sprawie utworzenia nowego rządu

PARYŻ (FA). Według ostatnich obliczeń podział mandatów w nowym francuskim zgromadzeniu konstytucyjnym przedstawiać się będzie jak następuje: postępowi katolicy 166 mandatów, komuniści 150, socjaliści 125. Przywódcy partii podjęli już rokowania w sprawie utworzenia nowego gabinetu.

Nowe zgromadzenie zbierze się, jak już donosiliśmy, 11 bm. pod przewodnictwem najstarszego z deputowanych, komunisty Marcela Cachina, redaktora „Humanite”. Na posiedzeniu tym, premier Gouin zgłosi swoją dymisję.

Belgia obniża ceny

BRUKSELA (ZAP). Rząd belgijski wydał rozporządzenie, obniżając od 1 czerwca ceny wszystkich wyrobów, włącznie produktów żywnościowych, o 10 procent. Ceny wyrobów włókienniczych i obuwiu zostaną niższe o 20 proc. Obniżce ulegą również bilety jazdy na kolejach i tramwajach, opłaty za gaz i elek-

Gen. Franco podróżuje w celu zdobycia sympatii w Hiszpanii

MADRYT (FA). Gen. Franco powrócił z swej podróży po Andalużi do Madrytu. Ogółem gen. Franco przemierzył w ostatnim miesiącu przeszło 3.000 mil, starając się w 14 wygłoszonych przemówieniach pozyskać sympatie dla swego reżimu. Korespondenci zagraniczni stwierdzają, że gen. Franco nie spotkał się z ser-

Duchowieństwo katolickie w Niemczech

Bacni obserwatorzy życia politycznego Niemiec powojennych zaniepokojeni są dziwną rolą niemieckiego duchowieństwa katolickiego, które z każdym dniem więcej oddaje się na usługi swoich wczorajszych prześladowców. Dochodzi już do tego, że przeciwko nadużywaniu kościoła i ambony dla celów politycznych występują w Niemczech nawet partie antyfaszystowskie, jak to ostatnio uczyniła konferencja partii liberalno-demokratycznej.

Kto zna historię katolicyzmu niemieckiego, ten wie, że zawsze służył on więcej wojującemu imperializmowi niemieckiemu, niż szczernej idei chrześcijaństwa. Polityczna ekspozytura Kościoła katolickiego w Niemczech, tzw. Centrum, gotowa była poprzeć każdą akcję wielkoniemiecką, każdą awanturę zmierzającą do zwiększenia sił niemieckich kosztem innych narodów. Zwłaszcza w stosunku do Polski niemieccy katolicy nie krepowali się swoimi uczuciami nienawiści. W czasach zaborczych duchowieństwo niemiecko-katolickie wypełniało pierwsze szeregi hakatystyczne, usuwając lub ograniczając, gdzie to tylko było możliwe, nabożeństwa polskie. Na Śląsku głośno w czasie plebiscytów były antypolskie zarządzenia księcia kardynała Bertrama we Wrocławiu, odwołane pod naciskiem Watykanu dopiero po interwencji Episkopatu Polski u Papieża. Dobrze pamiętamy jeszcze nieprzebiehającego w środkach w zwalczaniu znienawidzonej polskości ks. Ułitzki. Renegat ten w sukni kapłańskiej ma wielu Polaków na sumieniu i śmiało mógłby zasiąść na ławie oskarżonych obok niejednego przestępcy hitlerowskiego. Taki poseł do Reichstagu z Nadrenii, ks. prałat Kaas, był jednym z czolowych zwolenników rewanzu niemieckiego po pierwszej wojnie światowej. Gała plejada mniejszych niemieckich sług Bożych wystugiwała się niemniej gorliwie niemieckiemu imperializmowi.

W pierwszym okresie rządów Hitlera duchowieństwo niemieckokatolickie co prawda toczyło ostrą walkę z ustrojem narodowo-socjalistycznym, gdy jednak Hitler złagodził swoje metody antykościelne, rychło znalazł w jego szeregach zwolenników nie tylko wśród niższego duchowieństwa, ale nawet wśród episkopatu. Głośne były swego czasu pochwalne pod adresem hitlerizmu wystąpienia biskupa Osnabrugi, znane powszechnie sympatie dla narodowego socjalizmu biskupa limburgskiego.

Gdy tylko runął w Niemczech narodowy socjalizm, episkopat niemiecko-katolicki przystąpił do akcji mającej na celu odrodzenie polityczne narodu niemieckiego. Już w pierwszą niedzielę po wkroczeniu wojsk amerykańskich do Austrii, biskup diecezji górnoaustriackiej w Linzu w liście pasterskim wezwał wiernych do „usilnej pracy nad tym aby dobre imię niemieckie odzyskało w świecie swój dawny blask”. Głośny stał się ostatnio list pasterski biskupa diecezji górnoaustriackiej. A i taka świetlana postać wśród purpuratów kościelnych w Niemczech, jak kardynał Faulhaber w Monachium, po powrocie z Watykanu, dokąd schronił się przed swoimi brunatnymi prześladowcami, pak-

Gen. Franco podróżuje w celu zdobycia sympatii w Hiszpanii

MADRYT (FA). Gen. Franco powrócił z swej podróży po Andalużi do Madrytu. Ogółem gen. Franco przemierzył w ostatnim miesiącu przeszło 3.000 mil, starając się w 14 wygłoszonych przemówieniach pozyskać sympatie dla swego reżimu. Korespondenci zagraniczni stwierdzają, że gen. Franco nie spotkał się z ser-

O traktat pokojowy z Austrią

WASZYNGTON (PAP-ms). Na konferencji prasowej w Waszyngtonie min. Byrnes oświadczył, że złożył projekt traktatu pokojowego z Austrią. Projekt ten rozpatrywany będzie na konferencji 4 ministrów spraw zagranicznych w dniu 15 czerwca.

tuje z hitlerowcami, nazywając ich „złobkami owieczkami“ i uważając za pożądaną sojuszników w walce z zniechęconą lewicą.

Jest pewne, że duchowieństwo katolickie w Niemczech wkroczyło na złą drogę, że zeszło na manowce i zaprzepaszcza szczytne ideały chrześcijańskie. Służy idei pangermańskiej, której droga realizacji sprzeczna jest całkowicie z etyką chrześcijańską i w najwyższym stopniu zabójcza dla ludzkości.

Stwierdzając fakty powyższe, pragniemy jeszcze dodać, że takim duchowieństwu katolickiemu w Niemczech było zawsze — czy to w czasach krzyżackich, czy w erze Wilhelma, czy w okresie weimarskim, czy też za rządów Hitlera, i takim jest i dziś w tzw. „demokratycznych“ Niemczech. To musimy wziąć pod uwagę i o tym pamiętać. Ludziliby się ten, kto by sądził, że na katolicyzmie niemieckim można budować pokojowe Niemcy.

Wykrycie nowej organizacji hitlerowskiej

BERLIN (FA). Policja wykryła w angielskiej strefie okupacyjnej nową tajną organizację hitlerowską. Aresztowano dotychczas 35 przywódców, rekrutujących się z szeregu b. „Hitler-Jugend“.

Argentyna chce współpracować ze Zw. Radzieckim

BUENOS AIRES (FA). Nowy prezydent Argentyny wypowiedział się za współpracą ze Związkiem Radzieckim i oświadczył, iż Argentyna pragnie wznowienia z państwem tym stosunków dyplomatycznych.

Samoloty i gazy dla Hiszpanii

WASZYNGTON (FA). Podkomisja Rady Bezpieczeństwa dla spraw Hiszpanii ujawniła, że tuż przed kapitulacją, Niemcy przemyślili jeszcze do Hiszpanii większe ilości samolotów i gazów bojowych.

Ofiary trzęsienia ziemi w Turcji

LONDYN (PAP). Jak donosi z Ankary agencja Reutersa, liczba zabitych podczas ostatniego trzęsienia ziemi we wschodniej Anatolii wynosi 400, podczas gdy 100 osób odniosło rany.

Złot młodzi polskiej

BRUKSELA (PAP). W Liege odbył się zlot młodzi polskiej, na którym była niemal cała kolonia polska. W obecności polskiego charge d'affaires Bartola, plk Naszkowskiego, posła Andrzejewskiego i przedstawicieli władz i społeczeństwa belgijskiego złożono wieniec na grobie Polaków, członków belgijskiego ruchu oporu.

Droga wzajemnych ustępstw współpraca sprzymierzonych osiąga coraz pomyślniejsze wyniki

BERLIN (ZAP). Starania amerykańskie, ażeby życie gospodarcze Niemiec oprzeć na zasadzie współpracy wszystkich władz okupacyjnych i na wymianie towarowej, która miałaby być podbudową ujednolicenia życia gospodarczego całych Niemiec, zostały uwieńczone pomyślnymi wynikami.

Postanowiono otworzyć w amerykańskim sektorze Berlina stałą wystawę próbek wytworów przemysłowych strefy amerykańskiej. Wystawa ta ma ożywić wymianę towarową między strefą amerykańską i sowiecką. Inicjatywa ta spotkała się z życzliwą oceną sowieckich władz okupacyjnych. Dalszym wyrazem ożywienia współpracy gospodarczej amerykańsko-sowieckiej jest umowa, w której uzgodniono wymianę filmów, tak aby filmy sowieckie mogły być wyświetlane w strefie amerykańskiej.

Są to oznaki pomyślne dla współpracy sprzymierzonych. Coraz więcej zagadnień, które bywały podwodem nieporozumień, zostają załatwione w drodze wzajemnych ustępstw. I tak postanowiono, że od 15 czerwca wy-

Posel bułgarski w Krakowie

KRAKÓW (PAP-ms). W Krakowie bawił poseł bułgarski Tagaroff z członkami poselstwa. Goście obecni byli na odczytaniu prof. U. J. dra Grabowskiego o martyrologii narodu bułgarskiego w ciągu wieków. Po odczytaniu poseł Tagaroff podziękował władzom i społeczeństwu krakowskiemu za serdeczne przyjęcie.

Odbudowa szkolnictwa

SZCZECIN (PAP-ms). Na terenie woj. szczecińskiego systematycznie odbudowuje się szkolnictwo. Mamy już 499 szkół powszechnych do których uczęszcza około 85.000 dzieci. W 25 szkołach średnich pobiera naukę 2698 uczniów. Poza tym uruchomiono 11 szkół pedagogicznych i 133 kursy dla dorosłych oraz 11 kursów repolonizacyjnych. Projektuje się otwarcie dalszych szkół powszechnych, średnich i szkół zawodowych.

Lokomotywy dla Polski

GDYNIA (jm). Norweski statek „Balmor“, który przychodzi w tych dniach do Gdyni przywiezie na swoim pokładzie transport lokomotyw dla Polski. Statek ten ma specjalne urządzenia do przewożenia lokomotyw, jak również własny kran do wyładunku.

Program Święta Ludowego w Warszawie

WARSZAWA (PAP-ms). Święto Ludowe w dn. 9 czerwca odbędzie się w woj. warszawskim pod hasłem jedności chłopskiej i sojuszu chłopsko-robotniczego. Uroczystości rozpoczną się na Placu Wolności Mszą połową, po czym nastąpi złożenie wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Następnie wygłoszą przemówienia przedstawiciele KRN i Rza-

Depesza kongresu Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej do Generalissimusa Stalina

WARSZAWA (a). Pierwszy Ogólny Kongres Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej wystosował do Generalissimusa Stalina następującą depeszę:

„Pierwszy Kongres Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, obradujący w zburzonej przez niemieckich barbarzyńców stolicy kraju Warszawy, w dniach 1—3 czerwca 1946 r., wyrażając niezłomną wolę całego narodu polskiego, mas pracujących i inteligencji, umocnienia i utrwalenia przyjaźni narodu polskiego z narodami ZSRR w głębokim przeświadczeniu, że mur fałszów, budowany przez wrogów wolności ludów, na przestrzeni lat 1918—1939, a zniekształcający celowo prawdę stosunków radziecko-polskich rozbitą został i że wspólne tradycje zmagania z carem i wspólne zwycięskie boje o wolność z niemieckim faszyzmem na zawsze wyznaczyły nam jedną drogę w obronie wolności i demokracji, przesyła Panu, Panie Generalissimusi, wyrazy gorącej i serdecznej wdzięczności, za okazaną przez narody radzieckie i przez Pana osobiście, stałą i niezastąpioną pomoc dla naszego narodu w najcięższych chwilach.

Uczestnicy Kongresu postanawiają ze wszystkich sił dążyć do pogłębienia i utrwalenia wśród całego narodu polskiego idei braterstwa i czynnej współpracy wolnej, suwerennej Polski z wolnymi narodami Związku Radzieckiego dla wzmocnienia pokoju i demokracji.

Reforma pisowni niemieckiej

BERLIN (ZAP). Niemiecy językoznawcy opracowali projekt zmiany pisowni niemieckiej. Według tego projektu nie będzie się pisało rzeczowników dużymi literami z wyjątkiem imion własnych. Dźwięk „f“ będzie się zawsze pisało przez „f“, tak że litera „v“ zginie z pisowni. Bezdźwięczne „h“ również przestanie istnieć.

Z międzynarodowej konferencji dziennikarskiej

KOPENHAGA (PAP). W poniedziałek rozpoczęły się obrady międzynarodowego kongresu dziennikarzy na zamku Christiansborg w Kopenhadze. Przewodniczącym kongresu, na który przybyli przedstawiciele 20 państw, jednogłośnie obrano delegata brytyjskiego A. Kenyona. Głównym zadaniem kongresu jest rozwiązanie dawnej „Federation International des Journalistes“ oraz wojennej „International Federation of Journalists of Allied Countries“.

Dziennikarze polscy w Belgradzie

BELGRAD (FA). Dziennikarze polscy, którzy zwiedzili Kraję Jurze. Szkoła ta miała przed wojną lijką dla naocznego przekonania się o stosunkach tam panujących, powrócili do Belgradu.

Min. Bevin o polityce zagr. Wielkiej Brytanii

Dokończenie ze strony 1-cj.

rewizji układu w Montreux. Wielka Brytania nie żąda dla siebie żadnych przywilejów, a pragnie jedynie swobody żeglugi i handlu światowego. Jeśli chodzi o zagadnienie Dunaju, to min. Bevin podkreślił, że Wielka Brytania pragnie wejść w skład międzynarodowej organizacji, której zadaniem będzie utrzymanie wolności żeglugi na rzekach międzynarodowych.

W sprawie granicy włosko-jugosłowiańskiej min. Bevin oświadczył, że zalecenie przedstawicieli ZSRR, domagające się przekazania spornego terytorium Jugosławii, są sprzeczne z przyjętą w Londynie zasadą, iż granica będzie się opierać na podstawie etnograficznej. Wyraził on nadzieję, że rozmowy ministrów spraw zagranicznych, które odbędą się wkrótce w Paryżu, będą uwieńczone w tej sprawie powodzeniem.

Omawiając sprawę Austrii, Bevin oznajmił, że gdyby zawarto teraz traktat pokojowy, to państwa naddunajskie mogłyby rozpocząć normalne życie.

Bevin oświadczył, że Wielka Brytania nie pozwoli swoim przedstawicielom na jakakolwiek akcje, utrudniającą poprawne stosunki między Związkiem Radzieckim a krajami Wschodniej Europy. Ale pod tym względem Wielka Brytania żąda wzajemności.

Z kolei minister nawiązał do amerykańskiego projektu zawarcia 25-letniego układu, który by zapewnił rozbrojenie Niemiec i oświadczył, że

Świat w kilku wierszach

E. ks. kard. Hlond przyjął na dłuższej audyencji prezesa Federacji Zw. Żydów Polskich — dr Tenenbauma.

Termin wyborów samorządowych w angielskiej strefie okupacyjnej Niemiec, ustalony został na 15-go września br.

W Belgradzie ogłoszono, że proces gen. Michajłowicza rozpocznie się dnia 10 czerwca br.

Otwarcie nowego parlamentu japońskiego, ustalone pierwotnie na dzień 10 bm. ze względów technicznych, przesunięto na dzień 20-go czerwca br.

Następca Stettiniusa na stanowisko delegata Stan. Zjedn. w Radzie Bezpieczeństwa, najprawdopodobniej mianowany zostanie min. Acheson.

Min. Byrnes oświadczył w wywiadzie prasowym, że 13 czerwca wyjedzie z Waszyngtonu do Paryża, na konferencję min. spraw zagr. wyznaczoną na 15 bm. Byrnes zaprzeczył pogłoskom, jakoby konferencja ta ulegała odroczeniu.

Następcy min. spraw zagr. debatuje nad sprawą żeglugi na Dunaju i wycofaniem wojsk z państw bałkańskich. Dotychczas w żadnej ze spraw nie osiągnięto porozumienia.

Na posiedzeniu zastępców min. spraw zagr. uzgodniono, że w Bułgarii i na Węgrzech nastąpi ograniczenie sił lotniczych.

Międzynarodowy urząd pracy zwołuje konferencję 40 państw. Na konferencji rozpatrzone będą warunki pracy we wszystkich krajach na świecie. Dodać należy, iż będzie to pierwsza tego rodzaju konferencja.

W Niemczech — w Hamburgu otwarto szkołę dla zlotników, rytmików i rzeźbiarzy w srebrze. Szkoła ta miała przed wojną lijką dla naocznego przekonania się o stosunkach tam panujących, powrócili do Belgradu.

W Niemczech — w Hamburgu otwarto szkołę dla zlotników, rytmików i rzeźbiarzy w srebrze. Szkoła ta miała przed wojną lijką dla naocznego przekonania się o stosunkach tam panujących, powrócili do Belgradu.

du. Po tym odbędzie się przemarsz delegacji przed trybuną. W godzinach popołudniowych odbędą się zabawy ludowe w parkach przy udziale orkiestr i chórów. Dochód ze zbiórki przeprowadzonej na ulicach miasta przeznaczony będzie na opiekę nad dzieckiem.

Węgry tranzytem przez Polskę ze Szwecji

GDYNIA (jm). Ze Szwecji ma przybyć do Gdańka względnie Gdyni transport około 600 repatriantów, obywateli węgierskich. Będą posiadali bagaż ręczny około 50 kg na osobę oraz kilka rowerów na cały transport. Wspomniani repatrianci udadzą się tranzytem przez terytorium Polski do Węgier. Transport pójdzie przez Bydgoszcz—Wrocław do stacji granicznej Międzyzlesie, skąd będą mogli wyruszyć w dalszą drogę pociągami wracającymi z Polski przez Węgry do Jugosławii. Węgrom będzie towarzyszył konwojent w osobie zast. kier. PUR-u Gdynia—Port, który ma za zadanie czuwać nad sprawnością transportu, a w szczególności nad zaopatrzeniem repatriantów w ciepłe pożywienie. Do obowiązków konwojenta będzie należało także zaopatrzenie transportu w suchy prowiant na

wypadek, gdyby zaoprowizowanie przez władze szwedzkie było nie wystarczające na skutek przedłużenia się czasu podróży.

Pierwszy po wojnie statek irlandzki w Gdyni

GDYNIA (jm). W dniu 3 bm. zawiązał do portu gdyńskiego po raz pierwszy po wojnie irlandzki statek „Irish Beeck“, który należy do Irlandzkiego Tow. Okr. Został on zafrachtowany przez Finlandię dla przewożenia węgla z Polski i przydzielony firmie maklerskiej „Nawigator“, która go przyjmowała. Statek zabiera około 2.500 t węgla i 200 t bunkru.

Holownik — dar UNRRA dla Polski

GDYNIA (jm). W dniu 6 bm. wszedł do portu gdyńskiego holownik „Roberto Gonsales“, przysłany przez Amerykanów z niemieckiej strefy okupacyjnej jako dar UNRRA dla Polski. Jest to piękny statek, który zostanie użyty do pracy w porcie gdyńskim. Holownik przyprawił równocześnie trzy kutry rybackie, które zostały przekazane Gł. Urzędowi Rybackiemu.

Obrazki z Nowego Jorku

NOWY JORK (FA). Na skutek ostatnich ograniczeń oszczędnościowych na rzecz krajów zagrożonych głodem, w Nowym Jorku i innych większych miastach amerykańskich, widzi się obrazki, jakie nie widziano nawet w latach wojny. Długie szeregi ludzi czekają przed sklepami za chlebem, masłem i innymi artykułami żywnościowymi.

Czy sprawdzicieś

że jesteś umieszczony na liście uprawnionych do głosowania

Jeśli nie, sprawdź w OBWODOWEJ KOMISJI GŁOSOWANIA LUDOWEGO (adresy rozplakatowane)

Do 9 czerwca codziennie przez 5 godzin są wyłożone w lokalach Komisji Obwodowych spisy uprawnionych do głosowania. Idź i sprawdź, czy jesteś zamieszczony w spisie. Sprawdź przy okazji, czy spisem są objęci twoi sąsiedzi. Albo też, czy w spisie nie zostały zamieszczone osoby, które nie mieszkają w obwodzie. Jeżeli stwierdzisz, że zostałeś pominięty, albo też, że do spisu została wciągnięta osoba nieuprawniona do głosowania, wniesiesz na miejscu reklamację. Obwodowa Kom. załatwia reklamacje niezwłocznie.

Ostrów Lednicki — ongiś bardzo ważny ośrodek polityczny

Czy najdawniejsza stolica Polski

W zapisce tzw. Geografa Bawarskiego, mającej pochodzić z IX w. po Chr. oprócz niektórych nazw plemion polskich, jak np. Opolan, znajdujemy również wymienionych Lendizi z 98 grodami. Niezwykle cenne uwagi poświęcił im przed 12 laty prof. Franciszek Bujak, który w pięknym szkicu pod nagłówkiem: „Dwa ustępy z geografii historycznej Polski”, zamieszczonym w Księdze Pamiątkowej ku czci prof. Romera, przeprowadza próbę wytłumaczenia tej nazwy, jako określenia Polan. Nazwa Lendziców jest synonimem Polan. W związku z tym równaniem narzucał się prof. Bujakowi dalszy wniosek, że najstarszymi ośrodkami politycznymi Polan był Ład nad Wartą, a później Ostrów Lednicki. Hipoteza ta naszkicowana należy do najciekawszych w naszej historiografii, gdyż usiłuje przesunąć czasy historyczne do IX w. Wiem, że obecnie kilku wybitnych naszych historyków rozpracowuje to zagadnienie i niektórzy z nich zdają się przyznawać słuszność koncepcji prof. Bujaka.

W niniejszym artykule pragnę naszkicować osiągnięcia archeologiczne w tej kwestii. Ograniczę się tylko do Ostrowia Lednickiego, położonego na wyspie jeziora Lednicy, oddalonego od Gniezna o kilkanaście kilometrów. Na większej spośród 2 wysp wśród wałów, ziemnych grodziska znajdują się ruiny jednego z najstarszych kościołów polskich, słynnej rotundy oraz ruiny bezpośrednio z nią połączonej prostokątnej budowli. Starożytne te ruiny od połowy XIX wieku żywo zaczęły interesować naszych archeologów, którzy w tym czasie przeprowadzali tu pierwsze prace badawcze. Oczywiście niewydoskonalone ówczesne metody badawcze nie przyniosły większych wyników, a jedynie pozwoliły trafnie datować czas powstania rotundy na X lub XI wiek. Planowe badania odbywały się — jak wiemy — od 1932—1935 r. i prowadził je profesorowie Uniw. Pozn. Wrzosek i Zakrzewski. Badania ich doprowadziły do odkrycia wokół kościoła-rotundy dużego cmentarzyska, pochodzącego z X—XII i XIV w.. Przy szkieleciach znaleziono wiele ciekawych i cennych przedmiotów ozdobnych i użytkowych. Niektóre z grobów znajdowały się powyżej podwalin domów, inne zaś spoczywały na warstwie czerwonego wapna, identycznego do używanego przy budowie rotundy. Widocznie więc ta zabudowa część cmentarza założona została na miejscu dawniejszej osady, a współcześnie z powstaniem rotundy. Badania te nie doprowadziły do odkrycia ani jednego grobu ciałopalnego, tak, że z niedowierzaniem należy przyjąć dawniejszą wiadomość Węsierskiego o znalezieniu wśród gruzów urn z popiołami. O ile naczyńia te znaleziono w samej ruinie, to może spełniały one funkcję głośniaków, znanych dobrze na Rusi, a do ostatnich lat zachowanych np. w cer-

kwii na Kołozy w Grodnie. O ile prace antropologa prof. Wrzosa, koncentrowały się głównie około zbadań cmentarzyska, to prof. Zakrzewski zajmował się, jak się zdaje, również badaniem konstrukcji powstania grodu. Niestety po badaniach jego nie posiadamy żadnego śladu, poza mało mówiącym komunikatem i notatką, że odkryto wał ciekawej konstrukcji. Wszystkie notaty z tych prac w czasie wojny przepadły, a w każdym razie znalazły się w rękach współpracowniczkę prof. Zakrzewskiego, p. Cichoszewskiej, której losy

obecne są nieznanne. W 1944 r. z polecenia Muzeum Historycznego w Poznaniu prowadził tu prace badawcze Niemiec Mazanek. Niestety również i z tych prac nie posiadamy notat, a zachowały się jedynie rysunki i część planu wykopalisk. Plon tych badań budzi najwyższą ciekawość naukową. Dokonany przez niego przekop przez całą długość grodziska pozwala ustalić w sposób przybliżony fazy osadnictwa i budownictwa obronnego. Podobnie jak w Gnieźnie i Santoku najstarszy gród lednicki był pierwotnie broniony jedynie fosą, a dopiero później dla wzmocnienia obronności miejsca

Dokończenie na str. 4-tej

Leszek Goliński

Milczące usta

Milczące usta wielkich dzwonów

Rozbudził słony, morski wiatr:

Na cały świat, na wielki świat

Na kręgi cichych nieboskłonów...

Na gwiazdach, które dobry Bóg

Rozwiesił po nieznanych szczytach

Na modrookich dźwiękach błękitach

Na skrzyżowaniach wielkich dróg

Z dzwonicy starej, z okien miast,

Z bram zatrzęsniętych, z płaszczyzn gniazd

Dzwon, serce dzwonu, dzwonił a huczał...

A może wiosną dobry Bóg

Ulicą ślepą tu zabłądził,

Na schodach martwych ruin siedział

I kilka smutnych szepie słów...

A potem siedział w chwyciętej łódz

I chwycił za skrzydlate wiosła

I chociaż będziesz wolał: wróć!

Nie zmartwychwstanie nigdy już,

Chociaż niejedną wróci wiosną...

Śmierć czai się na nieostrożnych

Długi rejestr ofiar lekkomyślności

Długoletnia wojna pozostawiła po sobie wiele śladów, które jeszcze dzisiaj przedstawiają groźbę dla społeczeństwa i niejednokrotnie są przyczyną katastrofalnych wydarzeń. Do najbardziej namacalnych i groźnych w skutkach należą liczne pozostałości wojennego w postaci: granatów, niewystrzelonych, wszelkiego rodzaju amunicji i min. Akcje rozminowywania pofrontowych terenów przeprowadza się systematycznie i planowo. Specjalnie szkolone oddziały saperów oczyściły już ogromną ilość pól, i prace te przeprowadzają skutecznie nadal. Trudno jest oczywiście zbadać każdy centymetr kw. ziemi, zwłaszcza w ruinach, krzewach i ogrodach. Dlatego

też mimo największego wysiłku ze strony władz wojskowych, zdarzają się często wypadki śmiertelne wśród ludności cywilnej. Tu główną przyczyną jest nieostrożność, bagatelizowanie ostrzeżeń lub niemądra ciekawość. Na Pomorzu Zachodnim, które było terenem zaciekłych walk, pozostało moc najrozmaitszego sprzętu i niewystrzelonej amunicji. W związku z tym mnożą się wypadki eksplozji powodujące bardzo często ciężkie zranienia lub śmierć. Największą ilość ofiar stanowią chłopcy w wieku od lat 10 do 17, którzy z naiwnej, charakterystycznej dla tego wieku ciekawości, dokonywują najrozmaitszych „eksperymentów” ze znalezioną bronią lub amunicją. Zrozumiałe

Tajemniczy bokser we fraku

Piętnaście po dwunastej, w pośpiechu opuścił dom Larkin z Harry Welchem. Kid West bacznie spoglądał w kierunku swego towarzysza, oczekując od niego znaku. Ale Ben Fin, który chwilę przed tym mu się ukazał, trwał nieporuszony na swym stanowisku. Wobec tego, reporter również pozostał bez ruchu.

Nie upłynęło pięć minut, gdy jakaś ciemna postać wznurzyła się z ogrodu dozorowanego przez Kida. Z największą ostrożnością zbliżyła się do sztachet i zatrzymała się tam czas jakiś spoglądając na dom Larkina. Kid West obserwował w dalszym ciągu, jak człowiek ten przeskoczył sztachety, pochylony podbiegł pod dom i zatrzymał się tam podsiuchując. Ponieważ jednak i teraz widocznie nic nie usłyszał i nie zobaczył, skradającym się krokami podsunął się do drzwi wejściowych, na których przyczepił coś, co wyglądało jak jasna plama.

W gorączkowym napięciu śledził Kid West rozwijającą się akcję i nie mógł doczekać się od Ben Fina sygnału do natarcia. Ale sierzant trwał w dalszym ciągu bez ruchu, pomimo że tajemniczy człowiek wycofywał się zachowując poprzednie ostrożności, aż zniknął w ciemnościach nocy.

Czas upływał i reporter zaczął się denerwować tą przymusową bezczynnością. Nagle, pojawił się pod drzewem Ben Fin, mówiąc:

Złaż pan! Piorem!

Reporter zsunął się szybko na dół wołając:

— Co się stało?

— Przecież pan sam widział — odpowiedział Ben Fin — zobaczmy, co ten facet zmagistrował przy drzwiach. Niech pan uważa, bo murzyn nie śpi, a nie powinien nas dostrzec.

Przeleżeli przez niskie sztachety, prześlizgnęli się do drzwi i znaleźli na nich przypiętą kartkę z napisem: „Pozdrowienia z Moosetown”.

Kid West zdziwiony, wyciągnął rękę, by zabrać kartkę. Ale sierzant zatrzymał go, mówiąc: — Niech pan zostawi, musimy zobaczyć jakie ona wywoła wrażenie. Wracamy na nasze miejsce.

Pięć minut później zatrzymał się pod domem samotnym, z którego wysiadł Kilduff w towarzystwie jakiegoś nieznanego mężczyzny. Podczas, kiedy jego towarzysz płacił taksówkę, Kilduff pośpieszył do drzwi i już zamierzał nacisnąć dzwonek, gdy zauważył przypiętą do drzwi kartkę. Spostrzępszy ją, odskoczył. Obejrzał się, by nabrać pewności, że jego towarzysz nic nie zauważył, prędko zdarł kartkę, chowając ją do kieszeni i wtedy dopiero zadzwonił.

Natychmiast odezwał się donośny głos Joe:

— Kto tam!

— Tutaj Kilduff. Czy mister Larkin w domu?

— Mister Kilduff? — zawołał Joe przerażonym głosem, otwierając drzwi. — Mister Larkin wychodząc, powiedział, że jest przez pana wezwany i pośpiesznie wyszedł.

Kilduff formalnie rzucił się w tył.

— Co jest do cholery?! Larkin pojechał do mnie? To takim razię jest zasadzka. Kiedy wyszedł z domu?

— Przed dobrym kwadrans — odpowiedział Joe.

— Spóźniliśmy się. — Kilduff odwrócił się do swego

towarzysza. — Proszę natychmiast przywołać taksówkę.

Prędej! Może złapie pan jeszcze tą, którą przejechał.

— Dobrze. — Mężczyzna pośpieszył przez ogród.

— Czy mister Larkin pojechał sam? — wypytywał Kilduff murzyna.

— Nie. Towarzyszył mu mister Welch.

— Tak? To mnie trochę uspakaja — rzekł Kilduff. — Teraz zamknij drzwi i pilnuj domu, musisz być czujny jak pies myśliwski. Nie możemy dać się wywieść w pole.

— Tak jest, sir. — Murzyn, który jeszcze nie ochłonął ze zdziwienia, cofnął się do domu, starannie zamykając drzwi.

Kilduff nadstuchiwał chwilę i oglądał się za swoim towarzyszem. Ponieważ nigdzie go nie dostrzegł, wyciągnął z kieszeni schowaną uprzednio kartkę i przypiął ją na to samo miejsce, z którego ją zdjął. Potem stanął na skraju chodnika i stał tam, aż jego towarzysz podjechał taksówką. Wsiadł i auto odjechało.

Upłynęła godzina w zupełnym spokoju.

Około wpół do drugiej, zatrzymała się znowu przed domem taksówka, tym razem wysiadł z niej Harry Welch i Larkin, który w międzyczasie zdążył być zraniony i opatrzony.

Larkin sprawiał wrażenie cierpiącego. Szedł zgarbiony do drzwi, podczas, gdy Harry płacił szoferowi.

Przed drzwiami rozegrała się podobna scena, jak z Kilduffem. Ujrawszy kartkę, rzucił Larkin ohydne przekleństwo, zdarł ją i obejrzał się na Harrego, ten jednak nic nie zauważył. Larkin zniósł kartkę ze złością i dopiero wtedy zadzwonił.

Zaledwie obaj mężczyźni zniknęli, znalazł się znowu Ben Fin pod drzewem reportera i oświadczył mu, że na dzisiaj wojna skończona, a gdy Kid West stanął przy nim, zapytał:

(Ciąg dalszy nastąpi)

Związek Radziecki Kalininowi w hołdzie

MOSKWA (FA). Przed wystawionymi w Moskwie na widok publiczny zwłokami b. prezydenta Rady Najwyższej Zw. Radzieckiego Kalinina, defilują bez przerwy tłumy mieszkańców Moskwy, składając hołd jego pamięci. We wszystkich miastach odbywają się akademie bardzo. Prasa radziecka poświęca hołd do miejsc działalności Zmarłego. Obydwa wielkie dzienniki „Prawda” i „Izwestia” wyszły w żałobnych obwódkach.

Radary w służbie meteorologii

LONDYN (FA). Uczeń angielscy podkreślają wielkie znaczenie radaru w meteorologii. I tak przy pomocy radaru będzie można przepowiedzieć np. deszcz o 10 godzin naprzd z dokładnością do 2 minut.

Ankieta

Prawie każdy z nas zmuszony był pracować w okresie okupacji. Pamiętamy dziś jeszcze plakaty „Hier wird nur deutsch gesprochen!”, „zdołające” ściany warsztatów pracy, pamiętamy cały szereg innych faktów, przeżyć, szczegółów. Byłaby to wielka strata dla badań nad dziejami okupacji, gdyby przeżycia te poszły w niepamięć.

Instytut Zachodni, który przygotowuje pracę o położeniu robotników polskich pod okupacją niemiecką, zamierza w pracy tej oprzeć się m. in. na wspomnieniach osób, pracujących w okresie wojny w fabrykach, instytucjach, gospodarstwach rolnych i innych niemieckich zakładach pracy. W tym celu w porozumieniu z Okręgowymi Komisjami Związków Zawodowych opracowana została ankieta zawierająca szczegółowe instrukcje dotyczące pisania wspomnień, oraz kwestionariusz zawierający szereg pytań, na które odpowiedź mogą osoby nie mające możliwości lub ochoty do wypowiedzenia się w dłuższych wspomnieniach.

Za najbardziej wartościowe wspomnienia lub odpowiedzi przyznane będzie szereg nagród w łącznej sumie 40.000 zł, ufundowanych z subwencji Woj. Urzędu Inf. i Prop. w Poznaniu. Rękopisy oznaczone godłem, z dołączeniem zamkniętej koperty opatrzonej tym samym godłem, a zawierającej imię i nazwisko oraz dokładny adres autora przesyłać należy najpóźniej do 31 sierpnia 1946 r. do Instytutu Zachodniego — Komisja Ankietowa, Poznań, ul. Chelmońskiego 1. Komisja wydaje też i wysyła na życzenie drukowaną ankietę, zawierającą instrukcję dla piszących, kwestionariusz oraz szczegółowe warunki konkursu.

Z. Porębski

Dziennikarze pomorscy zwiedzają Kujawy

Tam, gdzie Gopła jasne wody...

Łódkami po wielkim jeziorze

Wiele upłynęło czasu od chwili, kiedy zawaraliśmy z sobą szczytą i serdeczną przyjaźń. Rozdzieliła nas wojna, jednak myśl o Gopli, zwłaszcza w okresie lata, nie opuszczała mnie ani na chwilę.

I oto danym mi było zobaczyć je znów. Jezioro, skapanie w majowym słońcu nie robi „wstrętów“ ludziom pióra. Przeciwnie, chce ich usposobić do siebie jak najlepiej i starą piastowskim zwyczajem zaprasza do przejażdżki.

Jeszcze chwila, a łódź nasza odbija od brzegu i sunie szybko środkiem jeziora, pozostawiając za sobą rozfalowane pasmo wody. Znika szarość dnia codziennego i jak to zawsze bywa w chwilach obecności z przyrodą, gdzieś z głębin duszy niepostrzeżenie dobywa się i wyrasta ponad troski i zmartwienia — przedziwna radość życia. Wszystkie staję się nieistotne i mało ważne wobec piękna, jakie rozciąga się wokół nas.

Gopło jest typowym jeziorem rybnikowym o długości 25,8 km i przeciętnej szerokości 1 km. Podczas gdy na wąskich odcinkach tafli jeziora spokojna i równiutka

(Korespondencja własna IKP)

jest jak lustro, na odcinkach szerszych, odczuwamy przyjemne kołysanie się łodzi na umiarkowanej fali. Uwagę naszą zwracają kryjące się przez mknącą motorówką nurki. Gdy jednak „niebezpieczeństwo“ mija, znów ukazują się na powierzchni, uważnie śledząc dalszy bieg wypadków i manewry rzekomego nieprzyjaciela. W ogóle Gopło obfituje w najróżnorodniejszego rodzaju ptactwo wodne, zamieszkałe w nadbrzeźnych pasach trzciny i sitowia. Najliczniej „reprezentowane“ są dzikie kaczkami. Tu i owdzie odżywa się żyłka myśliwska. Ale czyż i dziennikarz nie jest pewnego rodzaju myśliwym...?

Rzucamy okiem wstecz. Daleko za nami pozostała góra zamkowa z legendarną 8-kątną wieżą. W pamięci odżywiają osnute mgłą pięknej baśni słowiańskiej, dzieje Piasta i Popiela. Dawne, bardzo dawne czasy, a jednak łączące nas, ludzi XX wieku nierozdzielnie z tą ziemią i kolebką państwa polskiego, jaką są Kujawy.

Po starym, obronnym grodzisku drewnianym, któremu by właści-

wie przysługiwała nazwa „Mysiej Wieży“, nie pozostało już ani śladu. Dzisiejsza wieża jest pochodzenia o wiele późniejszego i jest pozostałością baszty zamkowej z czasów Kazimierza Wielkiego. Gród przedhistoryczny, drewniany, dawno zniszczony, podobnie jak okazały i warowny zamek z cegły, który wystawił Kazimierz Wielki. Po odbudowaniu go w początkach XVI wieku, zniszczony został w 140 lat później przez Szwedów. Mury coprawda przetrwały jeszcze do czasów rozbiorowych. Dziś, tylko baszta świadczy o dawnej świetności.

Sic transit gloria mundi... O prawdziwe tej przekonały się również czeredy „Hitlerjugend“, które niczym szarańcza, obsiały wody Gopła w latach wojny. Projektowano nawet nazwę Kruszowicy zmienić na

Pierwszy wypadek zawieszenia kary przez Sąd Doradny

Buchalterka firmy „Alfa“ skazana na rok więzienia

BYDGOSZCZ. Przed S. O. w Bydgoszczy toczyła się rozprawa w postępowaniu doraźnym przeciwko Birkowskiej Zofii buchalterce fabryk Alfa (Film Polski), oskarżonej o przywłaszczenie sobie 28 tys. zł pochodzących z niewypłaconych premii itp. pracownikom technicznym.

Oskarżona (26-letnia mężatka), repatriantka z Wilna, nauczycielka z zawodu, do zarzuczonego czynu się przyznała usprawiedliwiając go swym przynależnym położeniem materialnym.

Birkowska przybywszy do Bydgoszczy z 5-letnim dzieckiem, nie mając żadnej wiadomości o mężu, otrzymała posadę jako samodzielna księżkowa w firmie „Film Polski“ pobierając ponad 1.500 zł miesięcznie. Pobory te, jak zeznaje oskarżona, nie wystarczyły jej nawet na życie.

W tym czasie jedna z jej koleżanek biurowych prowadząca dotąd listę wypłat pracownikom techn. otrzymała urlop i powierzyła dokonywanie dalszych wypłat oskarżonej, zwracając jej uwagę, iż w jednej pozycji popełniła błąd, licząc pewnej pracownicy o 3 tys. zł za wiele co należy naprawić. Birkowska przyrzekała uczynić to jednak po pewnym czasie zaproponowała podział owych 3 tys. zł jak zeznaje druga jej współpracowniczka p. Wąsowska, na trzy części. Wąsowska na propozycję się nie zgodziła oświadczając oskarżonej, iż o fakcie nadużycia powiadomi dyrekcję. Na prośbę oskarżonej by tego nie czyniła w dniu sprawdzenia nadużycia p. Wąsowska nie meldowała o tym dyrekcji, a oskarżona przyrzekała, że załatwi to sama następnego dnia. Birkowska jednak wyjechała i wróciła do fabryki dopiero trzeciego dnia.

„Wikingen“, na dowód „odwiecznie“ niemieckich praw do tej ziemi... *

Nie zauważyliśmy nawet, jak jezioro rozwidliło się w dwie odnogi. Płyniemy teraz wzdłuż wielkiego półwyspu, zwanego „Potrymiechem“. Półwysep ten dojrzeć można również ze szczytu „Mysiej Wieży“, w pogodny i bezchmurny dzień, kiedy cała nizina hadgoplańska w słonecznej poświacie wygląda jak przepyszny kobierzec. Na półwyspie tym, nawiasem mówiąc zaludnionym, Państwa Fabryka Win nr 9 w Kruszowicy, posiada własną 40 ha plantację drzew krzewów owocowych, dających surowiec potrzebny do fabrykacji wina.

Niestety, czas nam wracać. W międzyczasie nad jezioro cały półwysep nadciągnęły ciemne chmury. Po niebie zaczynają przebiegać wstęgi błyskawic i gdzieś daleko słychać grzmot.

I oto znów uderza nas niezwykle pięknie i trudno powiedzieć kiedy Gopło większy posiada urok. Czy w promiennych blaskach słońca, czy w grozie nadciągającej burzy... F. Andrysówna

Kącik dla dzieci

Precz intruzie!

Dziś, jak zawsze, w każde rano, Pełne wiadro świnkom dano. Przeliczyły wszystkie trzy. Oblizują się. Kwil Kwil rozpoczął chęć śniadanie. A w tym kogut skoczył na nie. Odskokczyły świnki trzy — „Co to znaczy? Kwil Kwil Kwil Kogut wspiął się dumny gestem: „Patrzcie! Król na tronie jestem. Słuchać mnie musicie wy, Choć ja jeden, a was trzy“. Ale świnki chcą do jada. Każda więc w złość zaraz wpadła. Zgodnym chórem wszystkie trzy Zakrzyknęły: „Precz! Kwil Kwil! Idź królować kurom swoim! Tu się ciebie nikt nie boi. Tam rozkaz dawaj ty. Od nas wara! Kwil Kwil Kwil! Precz intruzie! Nie przeszkadzaj! Bo tu zaraz przyjdzie władca. Wygoni cię raz, dwa, trzy — Precz od wiadra! Kwil Kwil Kwil

Kto się wywyższa...

Przyniósł raz chłopczyk dla krówki Ziele. Pochodzi do niej, trochę nieśmiele. A wtem kogucik z góry do niego: „Kikrikiki! Ziele? Cóż to smacznego? Takiej potrawy my nie jadem. Uciekaj mały z tym do swej mamy“. Chłopczyk się śmieje: „Coś taki duży? Gdy krowa służy ci za podnózek.“ Nagle machnęła krowa ogonem — Kogut zleciał na drugą stronę. Kto się wywyższa kosztem bliźniego, Nigdy się długo nie cieszy z tego.

Czy najdawniejsza stolica Polski

Dokończenie ze strony 3-ej.

pobudowano palisadę. Najstarszy gród obejmował prawdopodobnie obszar całej wyspy. Na podstawie materiału ceramicznego można go datować najwcześniej na drugą połowę IX w. W obrębie tego grodu została podbudowana rotunda i to najprawdopodobniej już za czasów Mieszka I. Tutaj też przyjąć musiał Bolesław Chrobry Ottona III. Prawdopodobnie w zamieszkach po śmierci Mieszka II gród na Ostrowie Lednickim spłonął. Został odbudowany przez Kazimierza Odnowiciela i to w niezwyklej jak na nasz kraj sposób, bo jak się zdaje na wzór pałaców palatynów niemieckich. Wtedy to do rotundy dobudowana została prostokątna budowla. Wtedy też powstaje tu nowy gród obwarowany 1,20 szerokim murem kamiennym. Na ziemiach polskich po raz pierwszy w Ostrowie Lednickim spotykamy się w ten sposób z wyjątkiem kamiennym obwarowaniem grodu sięgającym XI w. Zjawisko to łatwo wytłumaczyć można faktem dłuższego pobytu Kazimierza za granicą oraz tym, że w otoczeniu jego znajduje się obce pochodzenia duchowieństwo. Kasztel kamienny nie długo, jak się zdaje, spełniał swą funkcję na Ostrowie. Czasu jego zniszczenia datować nie możemy, ale wiemy, że najpóźniej na początku XII w. otaczająca go fosa zostaje wypełniona roz-

waliskami jego murów, a częściowo na jej miejscu powstaje 18 m u podstawy szeroki wał drewniano-ziemny, od zewnętrznej strony wzmocony konstrukcją kamienną. Gród ten o średnicy wewnętrznej, wynoszącej 110 m posiadał 1 bramę. Od końca XII lub początku XIII w. kończy się osadnictwo na Ostrowie Lednickim i przenosi na drugą, mniejszą wyspę tego jeziora tzw. Lednicką. Tu znajdowała się najprawdopodobniej siedziba kasztelana, zniszczona przez Krzyżaków w 1331 r. i więcej już nie odbudowana. Podziela ona los spalonego w tym samym roku grodu kłeckiego.

Ostrow Lednicki, jak widzimy kryje w sobie pierwszorzędnej wagi zagadkę naukową. Fakt pobudowania tu jednej z najstarszych świątyń polskich i wyjątkowego umocnienia tego miejsca przez Kazimierza Odnowiciela jest może wskazówką, że znajdował się tu kiedyś bardzo ważny ośrodek polityczny.

Prof. Wrzosek w sposób niewątpliwie wytrawny opracowuje materiał kostny ze swoich badań. Dla wyjaśnienia jednak dziejów tego miejsca należy bezwzględnie przeprowadzić na Ostrowie Lednickim badania wykopaliskowe, którym dotychczasowe wskazówki wróżą jak najpomyślniejsze rezultaty.

Dr Witold Hensel

Echa biegu IKP

Pp. woj. Felczakowi p.k. Hryniewskiemu, staroście Michalskiemu, dr Tilgnerowi, PT Ofiarodawcom nagród, lekarzom dr Suwińskiemu, dr Sielużycyemu i dr Kantakowi, sędziom lekkoatletycznym, kierownikom biegu p. Gołębińskim i p. Opińskim na czele. Pom. Okr. ZLA, Miejskiej Radzie WF i PW, Polskiemu Radiu, Filmowi Polskiemu, Harc. Klubowi Sportowemu, Polskiemu Czerwonomu Krzyżowi, speakerowi biegu red. Kruszonie oraz wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia i usprawnienia organizacji naszego biegu na przelaż, składamy serdeczne podziękowanie.

Wydawnictwo Ilustrowanego Kuriera Polskiego w Bydgoszczy

Bieg na przelaż „Ilustrowanego Kuriera Polskiego“ był niewątpliwie największą tego rodzaju imprezą w Polsce powojennej. Organizatorom udało się skompletować doskonałą stawkę biegaczy, złożoną z wszystkich asów przelaży i długodystansu polskiego. Nie zawiedli także Kurpesa i Wierkiewicz, których udział był do ostatniej chwili wątpliwy.

Wynik biegu wykazał, że warto było Kurpesie potrząść się do Bydgoszczy. Piękny puchar „IKP“ — nagroda przechodnia i nie mniej ładne radio — nagroda osobista, na pewno umiliły mistrzowi z Łodzi jego po-

dróż powrotną do domu. Wierkiewiczowi na wiele krótszą drogę musiano wystarczyć do umilania czasu podróż — etui.

Kurpesa przybiegł do mety w doskonałej formie, zdawało by się — zwyciężając bez wysiłku. Dowiedzieliśmy się jednak, że miał on poważną obawę, czy dogoni czolówkę złożoną z Wasielewskiego i Dzwonkowskiego, którzy urwali się o około 300 m. Łodzianinowi udało się wyminąć ich dopiero na czwartym punkcie kontrolnym.

Wasielwski i Dzwonkowski mia-

szkają w Włocławku i tam razem trenują. Dzwonkowski ma lat 21, a więc jeszcze duże możliwości na przyszłość. Wasielewski jest przekonany, że po solidnym treningu już wkrótce osiągnie lepsze wyniki, aniżeli wówczas, kiedy reprezentował barwy polskie w spotkaniach między państwowych.

Opiekun lubliniaków Kramka i Choyna jest zadowolony z imprezy: „Kramek jeszcze pokaże co umie, a Choyna jest jeszcze młody i nie ma na razie możliwości racjonalnego treningu. Musimy pomyśleć, żeby mu dać lepsze warunki bytowania. Ciekaw byłbym widzieć Dzwonkowskiego na krótszym dystansie, np. na 1500 m. Przecież pierwsze okrążenie na stadionie zrobił w piekielnym tempie“.

Rzeczywiście Dzwonkowski i Wasielewski urwali się z miejsca, gubiąc coraz bardziej nie tylko główną stawkę, ale i najgroźniejszych rywali.

Prawdźw niespodziankę sprawił nam zespół lubelskiego „Partyzanta“. Wprawdzie nie zdobył czolowego miejsca, ale zjawił się jak deus ex machina, żeby zabrać nagrodę dla pierwszego wojskowego.

Wirkus przyjechał do Bydgoszczy krótko po swym sukcesie w biegu „Kuriera Szczecińskiego“. Nie udało mu się znów wygrać bieg, ale wywiał też puchar — nagrodę dla pierwszego zawodnika z Ziemi Odzyskanych.

Wśród nagrodzonych znajdujemy nazwiska aż trzech bydgoszczan. Prawdźw to zaszczyt dla jubileuszowego miasta, które nie śpi pod patyną 6 wieków, lecz idzie z duchem czasu, pielęgnując sport.

I jeszcze coś o Bydgoszczy. Naza-jutrz po biegu odwiedził nas specjalnie w redakcji Tyt z „Tramwajarza“ szczecińskiego ze swym opiekunem p. Szerszeniem. Zamiat nagrody, wywiał on najlepsze wrażenia. Obydwa goście nasi podkreślają i proszą o zaznaczenie tego, że na przydzielonych im kwaterach czuli się nadzwyczaj dobrze, a ich gospodarze byli wzorem gościnności.

— Będziemy się starali zrewanżować bydgoszczanom przyjeżdżającym do Szczecina — zakończył żegnając nas.

Jest to komplement nie tylko pod adresem Komitetu Obchodu 600-lecia m. Bydgoszczy, który oddał nam do

zaświadczenia wystawionego przez Zarz. Pow. Str. Lud. o które winni się uczestnicy uroczystości osobście postarać. Starosta Powiatowy (—) Michalski.

Zawody w siatkówce między Państwem Liceum Roln. a Ofic. Szkołą Samoch. przyniosły zwycięstwo pierwszej drużynie w stosunku 15:13, 15:1. dyspozycji potrzebne kwatery, ale komplement pod adresem wszystkich bydgoszczan, którzy postawili swoją na każdym kroku starali się sprawić gościom przyjemność. A więc jako nagroda — bydgoszczanie — czeka was mile przyjęcie w Szczecinie. Mózcie tam śmiało jechać.

Bieg nasz był olbrzymim sukcesem propagandowym, gdyż doborową i liczną stawką wzbudził w całym kraju niezwykle zainteresowanie. Już w godzinę po imprezie telefonistka nasza była „rozrywana“ (broń Boże nie dosłownie!). Warszawa, Radom, Łódź, Kraków. Poznań i inne mniejsze miasta chciały wiedzieć kto zwyciężył. Ciekawe, że w wyścigu tych miast, dobiegających się o rozmowę telefoniczną zwycięstwo odniosło miasto Kurpesy. A więc dwa razy Łódź!

W kilka godzin po biegu ukazało się już pierwsze wydanie „Ilustrowanego Kuriera Polskiego“, budzące sprawozdaniami i najświeższymi zdjęciami z biegu zrozumiałą sensację i użwanie. Okazuje się więc, że nie tylko biegacze potrafią być szybcy, ale i prasa także. (J.)

Kalendarzyk

Czwartek 6 czerwca
Katolicki: Norberta
Słowiański: Wcierada
Historyczny: 1674 Hetman Jan So
bieski obrany królem.

BYDGOSZCZ

Spół. Obyw. Liga Kobiet podaje do ogólnej wiadomości wszystkich kobiet, że z dniem 15 czerwca br. nastąpi otwarcie kursu kroju i szycia. Zapisy przyjmuje sekretariat Ligi w godzinach 8-17, Al. 1 Maja 84.

Zakład Wylęgowy Drobiu Pom. Izby Roln. w Bydgu. zakupuje świeże jaja kurze do wylęgu — cena 20% wyższa od ceny rynkowej. Odbiór jaj w poniedziałki i wtorki. Bydgu. Al. 1 Maja 79, m. 6, II p.

Spół. Obyw. Liga Kobiet zorganizowała na terenie Bydgoszczy Klub Sportowy dla kobiet. Zapisy i informacje w sekr. Ligi od g. 8-17 Al. 1 Maja 84.

Program RDK. 6. bm. g. 19: Odczyt pt. „Zagadnienia rasizmu” — mgr Cegielski. 8. bm. g. 15: Obrady delegatów Pom. Związku Spiewaczego.

Olga Łada

Dzisiejszy koncert pieśni amerykańskich w wykonaniu Olgi Łady wzbudził u bardzo wielu melomanów najwyższe zainteresowanie. Pieśni amerykańskie i szczególnie niemuzyki nabożne, należą do najpiękniejszych. Wspaniałą odwrotnością tych pieśni była i jest znana mulatka Marian Anderson.

Pozostałe bilety na dzisiejszy koncert nabyć można w Pomorskim Domu Sztuki, Al. 1 Maja 20, w godz. 11-13 i 15-19.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Czwartek: Ładna historia. Piątek: Ładna historia. Sobota: Ładna historia.

TEATR POWSZECHNY
Czwartek, piątek, sobota: Nieczynny.

TEATR MIŁOŚNIKÓW SCENY (ul. Orła)
Czwartek: Rewia humoru, pieśni i tańca.

POMORSKI DOM SZTUKI
Czwartek: Recital Olgi Łady.

Wystawa Prac Związku Polskich Artystów Plastyków Okr. Pomorskiego otwarta codziennie od g. 10-13 i od 15-18. Wstęp 5 zł.

TEATRY ŚWIETLNE
Wolność: Plomien nie zgasił. Miśtorzostwa: Jeden z naszych samolotów zaginął. Polonia: Złudzenie życia. Orzeł: Dzieci kapitana Granta. Bałtyk: Zdradziecka kula.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda miasta M.O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11
Miedzyniastowa 00

DYŻURY APTEK
„Pod Koroną”. Dworcowa 48. „Pod Niedźwiedziem”. Niedźwiedzia. Przy Bielawach, Al. 1 Maja 91.

XXXIII Środa Literacka

Krzemiński i Orzeszkowa

Już na samym wstępie prof. Konrad Górski rozwił nadzieje tych wszystkich, którzy kierując się afiszowym zestawieniem — oczekiwali mniej lub więcej „interesującej”, jednej więcej i romantycznej na temat naszych narodowych wielkości. To wszystko, co łączyło się z sobą te dwie postacie, tak niewspółmierne, jeśli wziąć pod uwagę popularność nazwiska, — było jednak zgoła innej natury.

Prof. Lachmann z Warszawy gościem grodu nad Brdą

Liczne i cenne nagrody oczekują zwycięzców konkursu spiewaczego w Bydgoszczy

Pierwszy w wyzwolonej Polsce Zjazd Spiewaczy budzi coraz większe zainteresowanie nie tylko w Bydgoszczy i na Pomorzu ale i w sąsiednich województwach. Specjalne wyieczki zorganizowane przez biuro podróży „Orbis” przybędą z Poznania, Gdyni i Torunia.

Władze miejscowe w pełni doceniają wkład spiewactwa pomorskiego do ogólnopolskiego dorobku kulturalnego, czemu dały wyraz przez ufundowanie całego szeregu cennych i wartościowych nagród.

Wojewoda pomorski p. Wojciech Wojewoda ufundował piękny puchar, Komitet Obchodu 600-lecia oprócz żetonów i dyplomów przyrzekł również wartościową nagrodę, Izba Rzemieślnicza przyznała nagrodę przechodnią w postaci wspaniałego srebrno-złotego ryngrafu dla naj-

lepszego chóru męskiego, nac. Woj. Wydz. Inf. i Prop. przeznaczył jako nagrody dwa odbiorniki radiowe, starosta pow. bydgu. p. Leon Michalski przeznaczył na ten cel wartościowy obraz, Zarząd Obwodowy PZZ radioodbiornik wartości 10.000 zł dla najlepszego chóru z Ziemi Odzyska-

Rozprawa dorazna w Bydgoszczy Pięc lat więzienia za napad z bronią w rękę

BYDGOSZCZ. Przed Sądem Doraznym w Bydgoszczy stanął w dniu wczorajszym 21-letni uczeń gimnazjalny Jerzy Kurkiewicz, zam. w Końskim, woj. kieleckie. Kurkiewicz został aresztowany w Bydgoszczy 16 maja br. przy ul. Dworcowej nr 57 w mieszkaniu Eugenii Pisańskiej.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że telegraficznie zapowiedział swój przyjazd Naczelny Dyrygent Zjedn. Pol. Zw. Śpiew. i Muz. prof. Wacław Lachmann z Warszawy.

godz. 7 przybył ze swym dotąd nieujętym kolegą Janem Stronikowskim do Bydgoszczy. Obaj mieli rzekomo zamiar wstąpienia do Marynarki Polskiej w Gdyni. W Bydgoszczy oskarżony ze swoim przyjacielem udał się do jakiejś restauracji, gdzie zjedli śniadanie, po czym, jak zeznał oskarżony, Stronikowski częstował go wódką nakłaniając by dla zdobycia pieniędzy na dalszą podróż, udał się do mieszkania znanej Stronikowskiemu z przed wojny p. Pisańskiej i pod groźbą użycia rewolweru wymusił od niej pieniądze. Rewolwer oskarżony otrzymał rzekomo od Stronikowskiego. Oskarżony poszedł ze Str. do wskazanego domu. Str. pozostał na ulicy, a K. wszedł do mieszkania p. Pisańskiej i przedstawił się jako funkcjonariusz UB. Zastawczy jednak w mieszkaniu jeszcze niej. Helenę Kawtunową, oskarżony przeszkodził mieszkaniu i wyszedł na ulicę niezabierając niczego. Str. nakonił go jednak do ponownego wejścia do mieszkania.

Na placu wystawowym stanie maszt o wys. 40 metrów

Dziesięć pawilonów specjalnych i 1000 stoisk

W dniach 4 bm. odbyło się zebranie sekcji wystawowej Komitetu 600-lecia m. Bydgoszczy przy udziale przewodniczącego Komitetu dr St. Haupego i przewodn. Sekcji prezesa P. Godka. O stanie bieżących robót jak również o stanie zgłoszeń referował kierownik techniczny Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu, inż. Nowakowski.

uki i oświaty. Niewątpliwie te walne gałęzie życia społecznego i gospodarczego zgłoszą jeszcze swój udział.

Z interesujących, a nowo-zgłoszonych ekspozycji wymienić należy pawilon Polskiego Radia, zaopatrzone w 40-metrowej wysokości maszt. Polskie Radio zapewni możliwość bezpośrednich transmisji z terenów wystawowych. Ponadto bardzo interesujące będzie urządzenie, które wystawi Państwowy Urząd Wodny. Wybudowany zostanie basen, na którym poruszany będzie miniaturowy (1 i pół m długości) statek i demonstrowany będzie proces ślizgowania.

Plan licencji stadników i knurów pow. bydgoskiego

14 bm., godz. 9 Solec Kuj., grom. Solec Kuj.; 14 bm., godz. 11, gm. Solec Kuj., grom. Dąbrowa Wielka; 14 bm., o godz. 13, gm. Bydgoszcz-Wieś, grom. Nowawieś Wielka; 14 gm., o godz. 17, gm. Bydgoszcz-Wieś, grom. Brzoza; 14 gm., o godz. 17, gm. Bydgoszcz-Wieś, grom. Prądy; 15 bm., o godz. 9, gm. Wtelno, grom. Wtelno; 15 bm., o godz. 11, gm. Wtelno, grom. Gościeradz; 15 bm., o godz. 13, gm. Koronowo, grom. Koronowo; 15 bm., o godz. 16, gm. Koronowo, grom. Buszkowo; 17 bm., o godz. 9, gm. Mąkowsko, grom. Mąkowsko; 17 gm., o godz. 11, gm. Mąkowsko, grom. Lucim; 17 bm., o godz. 13, gm. Wierzchucin, grom. Wierzchucin; 17 gm., o godz. 16, gm. Wierzchucin, grom. Krapiewo; 18 bm., o godz. 9,

gm. Osielesko, grom. Osielesko; 18 bm., o godz. 11, gm. Dóbrcz, grom. Dóbrcz; 18 bm., o godz. 13, gm. Dóbrcz, grom. Włoki; 18 bm., o godz. 16, gm. Dóbrcz, grom. Kotomierz; 19 gm., o godz. 9, gm. Dąbrowka N., grom. Kruszyn; 19 gm., o godz. 11, gm. Dąbrowka N., grom. Sicieńko; 19 gm., o godz. 13, gm. Ślesin, grom. Michałin; 19 gm., o godz. 16, gm. Ślesin, grom. Ślesin.

Sport

uwaga ts „GWIAZDA” w piątek, 7 bm., o godz. 19-tej w Domu Drukarza zebrał wszystkie członków czynnych i nieczynnych. Obecność obowiązkowa z uwagi na uroczystości jubileuszowe i podział funkcji.

Oskarżony, jak zeznała napadnięta i p. Kawtunowa, wchodził ponownie do mieszkania był silnie podenerwowany i czynił wrażenie człowieka niepokojącego siebie. Zażądał od p. Pisańskiej wydania gotówki oraz biżuterii. Napadnięta wręczyła mu wtedy 500 zł na co oskarżony wyjął rewolwer żądając więcej pieniędzy. K. otrzymał jeszcze 2 tys. zł oraz złoty zegarek. W międzyczasie p. Kawtunowa niezauważona przez oskarżonego opuściła mieszkanie i sprządnęła napotkany patrol, który aresztował Kurkiewicza. Stronikowski zdołał zbiec.

Na rozprawie oskarżony przyznał się do zarzuczonego mu przestępstwa usprawiedliwiając się działaniem z namowy Stronikowskiego. Sąd skazał oskarżonego na 5 lat więzienia i pozbawienia praw na przeciąg 5 lat.

GŁOSOWANIE LUDOWE

OBYWATELE!
Od dnia 2 do 9 bm. wyłożone są w Obwodowych Komisjach spisy osób uprawnionych do głosowania. W powyższych dniach należy listy te przeglądać i wnosić reklamacje. Adresy lokali Obwodowych Komisji wymienione są w rozlepionych po mieście afiszach.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

OBRADE STOW. KIOSKARZY I GAZECIARZY

W sali Rzeźni Miejskiej odbyło się walne zebranie Stow. Kioskarzy i Gazeciarzy. Zebranie zajął prezes Stow. p. Nyka, składając przewodnictwo obrad w ręce p. Garsteckiego. Po sprawozdaniach prezesa, sekretarza i skarbnika i przedyskutowaniu działalności udzielono Zarządowi absolutorium. W dalszym punkcie obrad omawiano sprawę zorganizowania kiosków dla celów sprzedaży gazet. Pomyślne załatwienie tej sprawy spodziewane jest w najbliższym czasie. Zdecydowanie wystąpiło Stowarzyszenie jeżeli idzie o przydział koncesji PMT. Zastrzeżono sobie, że przydział koncesji nastąpić musi równocześnie, dla wszystkich inwalidów i kioskarzy. Następnie dokonano wyborów nowego zarządu w składzie: prez. p. Garstecki, wiceprez. p. Nyka, sekr. p. Nawrocki, zast. p. Szczepański, skarbnik p. Jakubowski.

W wolnych głosach poruszono przykrą sprawę pokatanych handlarzy oferujących kioskom bydgoskim kupno tysięcy papierosów po cenach więcej niż wygórowanych.

Z APROWIZACJI

Wydz. Apr. i H. m. Bydg. komunikuje, że urzędy i instytucje użyteczności publ. proszone są o składanie zapotrzebowania na koks na okres zimowy 1946/47 do Wydz. Apr. i H. ul. Grodzka 25 pok. 13.

Wydz. Apr. i Handlu m. Bydg. podaje do wiadomości, iż karty wymienne do zaopatrzenia na lipiec wydawać się będzie tylko w Wydz. Aprop. m. Bydg. przy ul. Grodzkiej 25, według następującej kolejności ulic:

Karty wymienne (przez prowadzącego meldunki) dnia 8 i 11 bm. — ulice na litery: A, B, C, Ch, D, E, F; 12 bm. na lit. G, H, I, J, K, L; 13 bm. na lit. L, M, N, O, P, R; 14. bm. na lit. S, Ś, T, U, W, Z, Ż.

Karty zaopatrzenia (przez prowadzącego meldunki): dnia 17 bm. — ulice na lit. A, B, C, Ch, D, E, F; dnia 18 bm. na lit. G, H, I, J, K, L; 19 bm. na lit. L, M, N, O, P, R; 21 bm. na lit. S, Ś, T, U, W, Z, Ż.

Karty zaopatrzenia dla Zakładów Pracy państw. i samorz. oraz spółdz. i zrzeszeń w dniach 24 i 25 bm. Dla pozostałych Zakł. Pracy w dniach 26 i 27 bm. Zwraca się uwagę prowadzących meldunki na przestrzeganie terminu jak również załatwienia sprawy dla całego domu jednorazowo, gdyż po terminie i indywidualnych spraw załatwiać się nie będzie.

Podaje się do wiadomości, iż 7 bm. można otrzymać na karty żywności. I kat. prac. z czerwca na ode 31 — 70 papierosów w następujących spółdzielniach: we wszystkich sklepach Bydg. Spółdz. Spoz., w Spółdz. Pracown. Miejskich, Król Jadwigi 1, Długa 65, Jagiellońska 69; w Spółdz. Pracown. Leśnych, Św. Trójcy 18; w Spółdz. Samop. Chłopskiej, Al. 1 Maja 63 oraz w następujących kioskach: Nyka, Al. 1 Maja 37; Lubomski, Poznańska 1; Wabiszak, Nakielska róg Wrocławskiej; Kwaśniński, Al. 1 Maja (przy torze kolejowym); Tarczyński, Fordońska 12; Golebisz, Kujawska 4; Szczypiński, Św. Trójcy; Podolak, Plac Piastowski; Jakubowski, Grunwaldzka (ostatni przystanek tramwajowy); Nawrocki, Król. Jadwigi 27.

Papierosy należy pobrać do dnia 13 bm. Spółdzielnie oraz kioski rozliczą się do dnia 15 bm. (pok. nr 7). Kto nie wykupi towaru w określonym terminie, przydziału nie otrzyma i nie może, niezależnie od powodu nieodebrania towaru, rościć pretensji z tego tytułu.

Uzupełnia się wczorajszy komunikat o przydziałach kontyngentowych tym, że do dodatkowej rejestracji artykułów spożywczych wyznacza się jeszcze sklep f-my Fluder, ul. Sieroca 2, a do dodatkowej rejestracji artykułów do niedobornabiawotowych sklep f-my Chudzik, ul. Dworcowa 84. Dodatkową rejestrację należy przeprowadzić przez wszystkie punkty rozdzielcze wymienione w wczorajszym i niniejszym ogłoszeniu w czasie od 7-15 bm. Kto się w tym czasie nie zarejestruje, nie otrzyma przydziału. Sklepy wyznaczone do dodatkowej rejestracji złożą dodatkowo zarejestrowane kupony kontrolne najdalej do 21 bm. w Oddziale Kontroli (pokój nr 7).

Ma radiowej fali

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

Piątek, dnia 7 czerwca
55.57 — Progr. og-polski. 7.05 — Progr. na dzień bież. 7.10 — Progr. og-polski. 8.30 — Wiad. miejsc. 8.35 — Dykt. progr. dla radiow. 8.45 — Konc. zycz. 11.30 — Aud. dla szkół pt. „Czy należysz do koła młodzieży PCK?”. 11.45 — Muz. 11.57 — Progr. og-polski. 14.40 — Rec. fletow. F. Tomaszewskiego. 15.05 — Chwila muz. 15.15 — Aud. dla dzieci pt. „Limpopo” opr. J. Kozłowska Tugulowa. 15.35 — Pog. aktualna w opr. F. Bzamoj. 15.45 — Inf. miejsc. 16.00 — Progr. og-polski. 21.00 — Muz. oper. 21.55 — Kron. dnia. 22.00 Lud. muz. polska w wyk. ork. PR pod dyr. A. Rezlera i kwart. wokalnego PR. 22.30 — Konc. rekl. 22.45 — Pog. sport. 22.50 — Chwila muz. tan. 23.00 — Progr. og-polski. 23.35 — Konc. zycz. 24.00 — Zak. audycji.

Portrety moich bliźnich

Przedsiębiorca prywatny

Z początku nic nie miał. A właściwie to miał: strach, że może ktoś przypomni sobie jego niektóre grzeszki z okresu okupacji. A potem z dnia na dzień nabierał pewności siebie. Spróbował od urzędnika, ale wkrótce „zmięł branzę”. I dopiero znalazł się w swoim żywiole. Miał... perspektywy, które rozszerzyły się z „możliwościami na zachodzie”. Wyraził gotowość do stánowniska pionie-

Aby załatwić pewne interesy. Na tych „pewnych interesach” zarobił ładnych kilkanaście tysięcy i pojechał z powrotem. To powtórzyło się kilka razy. Potem wrócił na dobre. Powiedział że tam nie ma widoków i że jednak czuje, że tu jest jego miejsce. Jakimś cudem uzyskał pozwolenie na prowadzenie sklepu. Zdobyl szybko towar i — stale narzeka:
Ze pożyczka, że podatki, że nie chcieli mu dać kart żywnościowych pierwszej kategorii, więc wobec tego wszystko musi kupować po cenach paskowych. Narzeka, że nie może związać końca z końcem, że państwo nie popiera inicjatywy prywatnej, mimo że o tym stale zapewnia. Wylewał żóć na lewo i na prawo, mówił, — zależy przy kim i do kogo — raz głośno, raz znów po cichu. Najczęściej powtarzał, że jest zrujnowany. Na wszelki wypadek mówił do niektórych ludzi per obywał, kłaniał się bardzo nisko. I na wszelki wypadek, aby nie być zrujnowanym zupełnie, wykupywał wszystkie papierosy w mieście, na czym najczęściej zarabiał conajmniej sto procent.
Ale te podatki! Oczywiście! I ta

pożyczka na odbudowę!
I przecież nie ma kart żywnościowych, wobec czego musi wszystko kupować na wolnym rynku. I państwo przecież nie popiera...
O tym mówił ciszej, bo to przecież... zawsze... i trzeba być ostrożnym.
— Jestem zrujnowany!
Przed kilku dniami kupił samochód i stworzył nowe przedsiębiorstwo. I liczy na to, że...
Ale liczy bardzo po cichu bo lepiej nie liczyć a mieć, niż liczyć a nie mieć, albo się przeliczyć.
Tadeusz Multański

PAŃSTWOWA KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA W INOWROCŁAWIU
Rozkład jazdy na liniach pasażerskich
Inowrocław — Bydgoszcz — Toruń

Table with 5 columns: Nr przyst., km, Miejscowość, godz., godz., cena zł. Includes lines 1-3a for routes Inowrocław-Bgdg-Toruń.

Długoletni przedstawiciel
poszukuje zastęstwo poważnej firmy branży kolonialno-spożywczej lub drogerijno-kosmetycznej
B. Piotrowski, Bydgoszcz,
Królowej Jadwigi 9/6
Telefon 32-12

PRECYZYJNY WARSZTAT MECHANICZNY
B. TARGOŃSKI
BYDGOSZCZ, AL. 1 MAJA 61 TELEFON 20-00
Naprawiam maszyny do pisania, liczenia, przerabiam na układ polski — Kupuje maszyny wszelkich systemów, uszkodzone części także

Kupujemy
dla celów produkcyjnych
Olejek miętowy i mentol
Wyszczególniamy
przy ulicy Nakiełskiej
halę fabryczną
wraz z przylegającymi budynkami biurowymi ogólnej powierzchni 680 m² Zgłosz.
Fabryka Maszyn Blumwe, Bydgoszcz, Nakiełska 53

ROZNE
Skupujemy, względnie wymieniamy na własne wyroby drobne ilości mleka w proszku.
Fabryka Cukierek Bydgoszcz, Sobieskiego 6. (3686)
Przedzierzawię od zaraz trzypiętrowy gmach „Hotel pod Białym Orłem” w powiatowym mieście Wąbrzeźnie Pomorze, Rynek 16.5 restauracyjnych pokoj, 25 pokoj gościnnych z nowoczesnym urządzeniem. Sala, garaż, centralne ogrzewanie, ciepła i zimna woda, chłodnia. Trasa Warszawa—Gdynia. (3691)
Garażu na terenie pilnowanym poszukujemy od zaraz. Oferty: Bydgoskie Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Rolniczych, Bydgoszcz, Al. Mickiewicza 3. (3690)

Hallo Pomorze! — Hallo Ziemie Odzyskane
Pierwszy największy skład wszelkich przyborów mundurowych dla Wojska, Marynarki, Poczty, Kolei i innych organizacji mundurowych
Pomorskie
Zróżdo Galanterii
SZCZECIN, AL. WOJSKA POLSKIEGO NR 14
Murt poleca swe usługi P. T. Odbiorcom
Najniższe ceny — Najwyższą jakość — Duży obrót! — Skromny zysk
Na prowincję wysyłamy za raliczaniem pocztowym — Wyczerpujące cenniki gratis franco — OTWARCIE DNIA 29. IV. 1946 ROKU

Aromaty owocowe
do lemoniad, soków wódek itp.
Polecamy
Piotrkowskie Zakłady Chemiczne
t. dz. Środkiem 22, tel. 200-32
Krem „EGO” usuwa:
piegi, wagner, przyszczyca, zapobiega tworzeniu się zmarszczek, udziela karnia cery.
Do nabycia w drogeriach i perfumeriach
Wytw. Chem. Kosmet. „EGO”, Poznań, ul. Dosa 19

Jubileuszowe odznaki z herbem m. Bydgoszczy
Dom Handlowy „OZDOBA”
Bydgoszcz, Śniadeckich 2 - Telefon 1606

Wspólnika z gotówką do uruchomienia tartaku poszukuje. Zgłoszenia pod nr 286 do IKP, Gdynia, Abrahama 49. (3590r)

Technik dentystyczny potrzebny. Gdańsk—Wrzeszcz, Rokossovskiego 37. 3589r

Fotografie wieczne na porcelanie do nagrobków wykonuje artystycznie „EL-CHA-FILM” Warszawa, Jerozolimskie 27 Prowincję informujemy listownie. (3265r)

Portrety z każdej fotografii wykonuje artystycznie „EL-CHA-FILM” Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincję informujemy listownie. (3264r)

Zarząd Okręgu Pomorskiego Polskiego Związku Zachodniego w Bydgoszczy poszukuje od zaraz energicznego i obeznanego gruntownie z pracami społecznymi i biurowością na kierownicze stanowisko w Bydgoszczy. Warunki do omówienia. Zgłoszenia osobiste ul. Śniadeckich 8, pokój 7 w godzinach od 9-tej do 11-tej. (3556r)

Poszukuje Romana Litwina, aresztowanego 14. 9. 1943 r. w Warszawie, więzionego na Pawlaku. Wszystkich, którzy coś wiedzą o jego losie, proszę o wiadomości Litwin, Toruń, N. Rynek 18. (3620)

Aleksandra Zdzitowieckiego poszukuje siostra Maria Rudenkowa, Drawsko, woj. Szczecin, ul. 11 pułku 65. (3692)

Ktoby coś wiedział o losie Ryszarda Mieczkowskiego z Wilna, który 15 stycznia 1946 powrócił z Rosji do Polski, proszę o wiadomości PAP, Poznań, Mielżyńskiego 8 nr 1510/46. (3579r)

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Ciechanów Wesołowski Roman, Gdańsk, Wierzbowa 5. (3688)

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną na nazwisko Kosmatka Feliks, Bydgoszcz. (3682)

Unieważniam zagubioną leg. prawa jazdy, rejestrację samochodu 5308 Wegner Aleks. (3678)

Unieważniam skradzione mi wszelkie dokumenty osobiste na Kuligowski Zygmunt, Niemierz, gm. Charyzno, pow. Kołobrzeg. (3699)

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową RUK Mława Jan Podsiadłowski, Malborg, Orzeszkowej 4. (3676)

Panna, lat 26, miła, muzykalna z braku znajomości szuka inteligentnego Pana; cel matrymonialny. Oferty IKP, Poznań, Działyńskich 8 „51”. (3603r)

Blondyn, lat 40, wzrost średni, wykształcenie średnie, spokojnego usposobienia, bez naógów prosi pania, której odpowiadają powyższe cechy o skreślenie kilku słów do IKP, Gdynia pod „Spokój”. (3604r)

Brunetka lat 38, miła, przedsiębiorcza, pozna starszego Pana lub wdowca w celu matrymonialnym. Oferty IKP, Poznań, Działyńskich 8 „50”. (3602r)

Samotny kawaler inteligent, lat 33, przystojny brunet pozna przystojną Panią od 20 do 30 lat tylko poznaniankę. Cel matrymonialny. Oferty IKP, Poznań, Działyńskich 3 „Samotny”. (3601r)

Kawaler, lat 40, kupiec-książkowy na dobrej płatnej posiadzie zapozna Panią do lat 35, posiadającą jakikolwiek interes. Cel matrymonialny. Oferty IKP, Poznań, Działyńskich 8 „Kawaler”. (3600r)

Separowany emeryt, elegancji pozna starszą panią najchętniej wysoką korpułentną, własny dom. Fotografia IKP — Bydgoszcz, „Nieprzeciętny”. (3700)

Stolarz rolnik — 53, syn — 22 ożenias się z uczciwym. Krąków, Kalwaryjska 82, stróżka. (3702)

Kresowianka pozna kulturalnego pana w wieku 30—40. Cel matrymonialny. Oferty: Bydgoszcz, 3 Maja 20, m. 5 „L. K.” (3674)

Wdowa samotna przystojna, wiek średni, własne mieszkanie, braku znajomości, poszukuje towarzysza do 50 lat. Cel matrymonialny. Oferty do IKP, Bydgoszcz pod „Łagodna”. (3626)

KOMUNIKATY
Walny Zjazd delegatów Zw. Zaw. Muzyków Okręgu Pomorskiego odbędzie się w niedzielę, dnia 16 czerwca br. o godz. 9-ej w Domu Kultury i Sztuki Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 20. (3698)

KONKURSY
na leśniczego do prowadzenia 300 ha leśnictwa miejskiego potrzebny jest leśniczy od 1. 10. 1946 r. Wymagania: ukończona szkoła dla leśniczych względnie równorzędne wykształcenie oraz duża praktyka.
Wiek: nieprzekroczone 45 lat. Wynagrodzenie według stopnia IX względnie VIII uposażenia pracowników państwowych, wolne mieszkanie i deputaty. Zgłoszenia z dołączeniem życiorysu i odpisu świadectw, przesłać należy do Zarządu Miejskiego w Toruniu, Dobra i Las. (3568r)

HANDLOWE
Wełnę owczą skupuje po cenie wolnorynkowej „Wełna”, Bydgoszcz, 3 Maja 22/7 (3593)
Koszule, krawaty poleca Pracownia Krawatów i Koszul w dużym wyborze po cenach hurtowych Edward Krysiak Łódź, Piotrkowska 136 tel 137-07
Futra, lisy, materiały bielskie kupuje — sprzedaje firma „Alwir” Gdynia Świętojańska 75 tel 272-70 (3497r)
WÓZKI DZIECIĘCE — MASYNY DO SZYCIA sprzedaje — kupuje W Czachorowski, Skład Maszyn i Wózków Bydgoszcz Pomorze, Śniadeckich 21 wejście Śniadeckich.

Tokarnia precyzyjna stolowa do sprzedania. Bydgoszcz, ul. Jezuitcka 24, skład. (3693)
Okulary ochronne, celuloidowe dla cyklistów polecamy hurtowo „Tytrad” sp. z oo. eksport—import, Gdynia Abrahama 91, tel. 216-15. (3605r)
Domy, gospodarstwa, ogrodnictwo do sprzedania. Poszukujemy wszelkiego rodzaju interesów, placów, mających domków do kupna Małek, Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 46. (3684)
Posiadam sklep Warszawa, Poznańska, oczekuje propozycji. Byd., Dworcowa 48/2, Smoleński wejście Sienkiewicza. (3661)
Polewaczkę ogrodową — koty do prania — garnki emaliowane i żelazne, gwoździe, piły stolarskie, kosy poleca Ignacy Denderski i Ska, Bydgoszcz, Dworcowa 73, tel. 11-56. (3679)
Ryby — Bajtycka Spółka Rybna, Gdynia Port Rybacki. Poszukujemy we wszystkich większych miastach przedstawicieli na ryby świeże, mrożone, wędzone, solone. Prosimy o wyczerpujące zgłoszenia. (3594r)
Centra — Anody — Baterie, Zarówki — łańcuchy — sprichy — klej do rowerów. Przedstawicielstwo Zbigniew Małski, Toruń, Król. Jadwigi 7. (3559r)
Włosie końskie (ogony) w każdej ilości kupuje Działkowski i Ska Byd., ul. Wyzwolenia 1 przy Pl. Teatralnym — placami najwyższe ceny. (3643)
Bielizne damską północzochy w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz Łódź Nowomiejaska 4. (2310r)

W wieku bomby atomowej
prawie wszystko jest możliwe, a, przywrócenie kobiecie urody nie należy do rzeczy trudnych, kwestia tylko doboru właściwego środka. To też każda kobieta może się łatwo pozbyć piegów, plam i innych skażeń cery, stosując nowy
KREM specjalny Anida

Silny biurowej piszącej biegle na maszynie poszukuje przedsiębiorstwo handlowe Gdynia, skrytka pocztowa nr 102. (3606r)
Wykwalifikowaną siłę buchalteryjną na samodzielne stanowisko poszukuje Pomorska Fabryka Cukierek Bydgoszcz, Sobieskiego 6. Warunki do omówienia. (3685)
Radiomechanik potrzebny zaraz do organizującej się firmy w Gdyni. Oferty Gdynia dla „Spółka”. (3607r)
Biegła stenotypistkę poszukujemy. Zgłoszenia w godzinach przedpołudniowych, Nowy Rynek 10, I ptr. 3592r
Poszukuje Pana solidnego — prawym charakterze po 50 do wspólnej pracy Owocarnia, mała gotówka, ożenek niewykluczony. Oferty IKP — Bydgoszcz „Owocarnia”. (3673)
Kupimy maszynę do liczenia ręczną lub elektryczną. Fabryka Maszyn Blumwe, Bydgoszcz Nakiełska 53. (3680)

OGŁOSZENIA: Drobne po 8 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.
Ogłoszenia milimetrowe: W tekście 30 zł. Za tekstem 12 zł. Urzędowe i przetargi 12 zł. Nekrologi 10 zł. Tabelaryczne i bilanse 18 zł za 1 mm. Niedziela i święta 50% drożej.
Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada